

ВТЕЧА НАЙБІЛЬШОГО КОРАБЛЯ НА СВІТІ

НЮ ЙОРК. — Найбільший корабель на світі, 85 тисяч тон містоти, „Квін Елізабет", продерся до тайки з Англії до Нью Йорку, де під гостинною опікою Америки він перебуває до кінця війни. „Квін Елізабет" іще не викінчена. Внутрі не все ще помальоване. Вона оподівалася відбутися своєю першою „дівою" подорож до Америки серед блеску і галасу. Але прийшлося їй утікати потайки, і то цілковито порожньою. Англійська влада вважала за відповідне вислати цей недокінчений корабель до Америки тому, що з огляду на його величину годі його в домашнім порті перед чужими літаками сховати. Це вже третій з найбільших світових кораблів сховався в Америці. Другим, щодо величності по „Квін Елізабет", йде французький корабель „Норманд", 83 і пів тисячі тон, а третім англійський пароплав „Квін Мері", 81 і чверть тисячі тон. Всі вони в Америці.

„Квін Елізабет" опустила рідні береги вночі, правдоподібно під опікою ескорти військових кораблів щоб часом не затопила її субмарина. Далі йшла вона сама. Ціла подорож відбувалась у великій тайні. Зверхній її вигляд помальований на сіро. Світла цілий час були потаєні.

ЗА ЗМІНУ ЗАКОНУ ВАГНЕРА.

ВАШИНГТОН. — Комітет, що розглядав справу закону Вагнера та досліджував працю комітету взаємовідносин праці, подав внесок до конгресу на поправку закону Вагнера. Внесок на поправку комітет прийняв більшістю голосів, трьох проти двох.

ЗАКОН ГЕЧА ПІДДЕРЖАНО.

ВАШИНГТОН. — Сенат малою більшістю голосів, 44 проти 41, затвердив закон Геча, на основі якого заборонено федеральним урядникам, крім тих, що відповідають про напрямки політичної праці в своїх департаментах, займатися партійно-політичною діяльністю, бути урядниками в політичних клубах та збирати гроші на партійно-політичні цілі.

АРХИКНЯЗЬ ОТТО ПРО ВІДБУДОВУ АВСТРІЇ.

НЮ ЙОРК. — Архикнязь Отто Габсбург, син останнього австрійського імператора, цокійного Карла Першого, прибув до Америки, щоб здобути тут прихильників для відбудови старої австрійської держави на засадах „подібних до американських". До тої нової австрійської держави входилаб сама Австрія, Мадярска, Югославія, Чехія, Словачка й інші малі народи, які бажалиб до неї прилучитись. Отто казав, що та нова держава булаб уповні демократична і охоронялаб права малих народів перед сильними.

ЖУРБА ПРО ПРЕДСТАВНИКА У ВАТИКАНІ.

ВАШИНГТОН. — Голова федерації американських протестантських церков, священник д-р Ботрик, написав листа до президента Рузвельта з проханням, щоб той публічно відповів, чи Майрон Тейлор, якого він вислав до Ватикану, є його особистим амбасадором, чи офіційним амбасадором Америки при Ватикані. Проти останнього рішення виступили протестанти.

ДАЛЬША БОРОТББА З РЕКЕТІРСТВОМ.

НЮ ЙОРК. — Спеціальний прокуратор Еймін заповів, що тепер, коли йому вдалося розкрити злочини д-ра Дичика, що займався рекетірством поронень, він потягне до подібної відповідальності бувшого бруклінського заступника прокуратора Ульмана, що був чинно замішаний у тім рекетірстві і потурав йому.

МЕНТОН ІДЕ ДО ТЮРМИ.

НЮ ЙОРК. — Бувший суддя федерального апеляційного суду, Джордж Ментон, уже заплатив кару \$10,000, а тепер збирається відсиджувати два роки тюрми за те, що на становищі судді „торгував справедливості", себто продавав себе за хабарі.

ГУВЕР ПРО ПОВОЄННІ ЧАСИ.

НЮ БРОНСВІК (Нью Джерзі). — Перед чисельним зібранням слухачів в університеті Ротгерса бувший президент Гувер сказав, що закінчення війни принесе людям такі тяжкі часи, які тільки знає історія. Він казав, що нісенітницею є думати, що по війні Європа зединиться. Він іще раз повторив свою думку, що Америка повинна держатися здалека від війни, щоб мала подостатком сили й авторитету по війні впливати оздоровляючо на Європу.

ПРОТЕСТИ ПРОТИ ЛЯ ГВАРДІЇ

НЮ ЙОРК. — Юні робітників на підземних залізницях порішили боротись проти рішення посадики Ля Гвардії, що робітники не матимуть права страйкувати, коли підземні залізничні перейдуть під заряд міста, а робітників стануть „міськими робітниками". Страйк це найсильніша зброя робітників і вони з неї не зрештунуть, говорили згадані юні.

ПРИЙМАЮТЬ МОЛОКО ПО 5 ЦЕНТІВ ЗА КВАРТУ

Молочарська організація „Метрополитен Кооператів Милк Продаєрс Баргейнінг Ейдженси" прийняла на своїх зборах у Сиракузі, Нью Йорк, пропозицію федерального уряду продавати незможному населенню, що побирає допомоги з публичних фондів, молоко по 5 центів за кварту; однак організація вимагає, щоб міські й федеральні уряди визначили, як і коли це молоко має бути продаване тим, що до нього управнені.

ПРОБУЮТЬ ПЕРЕСЕЛОВАТИ КАЧКИ

Департамент внутрішніх справ казав перевести з бережжя Тихого океану до Вашингтону 12 диких качок з породи, що живе лише над Тихим океаном, і пустити їх на воду на ставі, зарезервованому для дикого птацтва, щоб переконалися, чи качки не захоцуть зажити на сході.

Качки перевезено понад американський континент літаками. Кожній качці причіплено до ноги відповідний значок для ідентифікації.

РОЗКРИЛИ ВЕЛИКУ ШАЙКУ БУТЛЕГЕРІВ

У Гейверстро, Нью Йорк, арештовано Френка Маніона, бувшого заступника шерифа повіту Рокленд, котрому прокураторія закидає звязки з широко розгалуженою шайкою бутлегерів, котрі не заплатили федеральному уряду податків на суму мільона доларів. Прокураторія збирається арештувати й інших членів шайки.

НЕ ХОЧУТЬ ВІЯВИТИ ТАЙН

ЛОНДОН. — Свого часу британський прем'єр Чеймберлін заповів, що уряд проголосить усі документи, що відносяться до переговорів із Советами в справі притягнення їх на бік альянтів, чи там до „мирового фронту". Це мало бути відповіду тим, що критикували уряд за те,

що він не дійшов до згоди з Советами, бо колиб так було сталося, то не булоб тепер нової світової війни. Та тепер уряд заявив, що тих документів опублікувати не може. А це значить, що треба ждати, аж скінчиться війна, щоб знати, як малися події, що довели до цієї світової війни.

ВЖЕ МАЄ ПРИВИЧКУ ВТКАТИ З ДОМУ

Бруклінська поліція має не мало клопоту з 15-літнім хлопцем Джозефом Гробеком, що спорадично втікає з дому своїх родичів і вертається так, що поліція властиво ніколи не є певна, чи він „пропав" чи „знайдений". Оної родичі подали вістку поліції, що він пропав. Його знайдено аж у Вільмінгтоні, в стейті Делавер, і уміщено у „Вай-Ем-Сі-Ей". Родичі виборалися за ним, але поки там приїхали, він знову пропав. Поліційна стежка знайшла його в Брукліні й відставила до дому родичів.

Він утік від початку 1939 року п'ять разів.

ЗНАЙШЛИ ВОЛОХАТОГО МАМУТА

Робітники допомогових робіт, що копали землю під дорогу в околиці Албюну, Па., натрапили на зуби волохатого мамута, що, на думку природників, жив у цій околиці 20 до 25 тисяч літ тому. Найбільший кусок зуба мав сім стіп довжини.

САМІ ГАЗЕТАРКИ ВИДАЮТЬ ГАЗЕТУ

Жінки, що належать до редакційного штабу газети „Арізона Репоблік", яка виходить у Фініксі, Арізона, постановили самі видати газету в день, коли чоловіки були заняті зборами Арізонського Пресового Клубу.

Вони хотіли при тому не подавати на першій сторінці військових новинок, але прийшли до переконання, що газета тоді виглядала, начеб вона пробувала закрити скандал.

ЗРАДИВСЯ ЗАПИСКАМИ

Поліцай, що розбудив оної одного чоловіка, котрий заснув на залізничній станції в Мав Чонк, Па., знайшов при йому записник, у котрому під одною датою було написано: „Побив нині поліцай в Істоні".

Поліція поробила відповідні розсліди й переконалася, що істотська поліція шукає чоловіка, що в той день ударив капітана поліції.

БОРОТББА ЗА НОВИНКИ В ПОЛІЦІЙНИХ РЕЕСТРАХ

Дня 26. лютого зарядив посадики міста Ньюарку, Огайо, що газетні репортери не мають права доступу до реєстрів поліції. Одна газета внесла до суду позов, щоб заставити поліцію дозволити репортерам газети вглядати в поліційні реєстри за новинками. Суд признав реєстри публичними й поліція мусіла їх відкрити для репортерів.

ЗНАЙШОВ СПОСІБ

Почтовий урядник, що збирає пошту по околичних фермах, приніс до почтового уряду в Албукерке, Нью Мексико, лист, до котрого в місці, де звичайно є наліплена поштова марка, був пришитий нікель. Почтар забрав нікель, купив марку, приліпив її до листа й вислав.

ЗНАХІДНИК, ЧИ ЗЛОДИЙ?

Коли до одної поліційної станції в Брукліні, Нью Йорк, зголосивсь один мурич і зажадав, щоб йому віддано великий діамант, котрий, як він каже, знайшов оної в парку, поліція задержала його під закидом, що він цей діамант украв.

МАДЯРСЬКА ПРОТИ ВІДБУДОВИ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ

БУТАПЕШТ. — Мадярський міністер заграничних справ, Чаки, заявив у парламенті, що відбудова Чехословаччини не є в інтересі Європи. Це подав він у відповідь на запит, що уряд думає про діяльність, бувшого чехословацького президента, д-ра Бенеша, у справі відбудови Чехословаччини. Чаки заявив, що Бенеш доказує, що інтерес Європи вимагає відродження чехословацької держави, та ця справа маєтись саме навпаки. Чаки говорив ще й про чесько-польські іммігрантські взаємини, маючи на думці спільну акцію польського іммігрантського уряду і чехословацького. Ось ту співпрацю назвав він гідною пожалування.

ДЕРЖАТЬСЯ ТВЕРДО ВІРИ І ЦЕРКВИ.

ЛОНДОН. — Із звідомлень, які поміщує англійська преса про відносини на західно-українських землях, що тепер опинились під Советами, виходить, що українські маси держаться кріпко своєї церкви. Большевицька протирелігійна акція поки що не має успіхів.

ІТАЛІЯ ПОСТУПАЄ ОБЕРЕЖНО.

РИМ. — Англія зарядила вилучення вугля з тих придержаних 8 італійських кораблів, що мали це німецьке вугілля завести до Італії. Таке саме станеться ще з кількома італійськими кораблями. Усе те обурило італійський уряд і італійські маси. Але дивним дивом з цього обурення не вийде нічого серйозного. Принаймні тепер. З того, що читається в пресі, можна догадуватися, що цей інцидент буде подагоджений шляхом компромісу. На всякий випадок не буде він притокою до війни. Зате мабуть зросте в масі ненависть до альянтів, а прихильність до Німеччини. Такий висновок робить американський кореспондент.

ЗАМИРЮЮТЬ СОВЕТИ І ФІНЛЯНДІЮ.

СТОКГОЛЬМ. — Шведський уряд передав фінському урядові умови миру, уложені Советами. Дехто навіть надіється, що вже в найближчих днях прийде до завіщення зброї. Кажуть, що Сталін допомагається прилучення цілої Карелії до Советів, як також і озера Ладоги. Крім того вимагає певної території в окрузі Петсамо і морської бази в Ганго. Кажуть далі, що Сталін волів би замиритись на тих умовах, ніж далі вести війну і наразитись на есентуальну інтервенцію з боку альянтів. А це останнє втягнулоб знову Швецію у війну, що знову Німеччина вважалаб ворожим кроком і напалаб на Швецію, боячися, щоб нею не опанували альянти. Тим і пояснюється, чому Швеція посередничить у справі замирення Фінляндії й Советів. Вона виходить між іншим і з того заложення, що краще Фінляндії втратити дещо, ніж цілу незалежність.

ПОБЮЮТЬСЯ ДАЛЬШОЮ НІМЕЦЬКОЮ ПІМСТІ.

ПАРИЖ. — Німецький трибунал у Познані, що веде слідство над „мордуванням німців з боку поляків", буде продовжувати свою діяльність, бо виявилися нові докази польських злочинів. Таке повідомляють урядово. З цього заключають, що скоро ще не буде кінця німецьким судам над поляками.

АНГЛІЯ СТОІТЬ ПРИ СВОІМ.

ЛОНДОН. — Підсекретар заграничних справ Ботлер заявив, що контролю американських листів у Бермуді, що їх висилають американці літаком, не є ніякою помилкою. Ревізія листів виявила, що така контрола є усправедливлена.

АНГЛІЯ, НЕРОН І ЖИДИ.

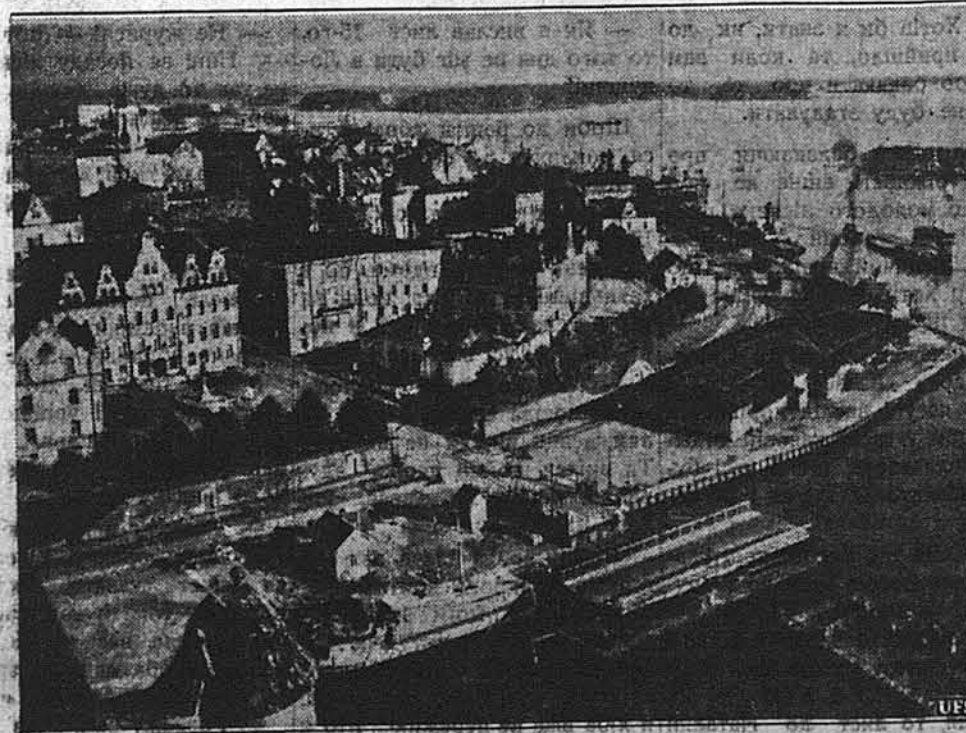
БЕРЛІН. — Це жиди разом з Нероном спалили Рим у 64 році по Христі. Таке пише протижидівська нацистична газета „Дер Штірмер". І „доказує" це тим, що тоді в Римі згоріли всі ділянки крім жидівської.

ГІБРАЛЬТАР У СТРАХУ.

ГІБРАЛЬТАР. — Уже п'ятий раз від початку німецько-альянтської війни трубили гудки на знак, що надлітають ворожі літаки. Тим разом було їх п'ять. Але що вони за одні, досі не знають. Не було ніякого бомбардування, але тисячі осіб поховалися в підземельних льохах. Гібральтар є, як відомо, дуже сильно укріплений і вважається одним з найважливіших оборонних пунктів британської імперії.

ЗАПІЗНО СТІЛЯЛИ.

ЛОНДОН. — Німецький літак, що збомбардував англійський корабель „Домяля", при чому згинув 108 осіб, обдурив корабельну залогу і англійський військовий корабель, що плив недалеко „Домялі". Ніхто з них не зорієнтувався завчасу, що це левіт німецький літак. Таке подає Вінстон Чорчїл, перший лорд адміраліції. Водночас повідомляють, що німецька торпеда затопила британський торговий корабель „Сан Фльорантіно", що мав 12,842 тони поємності.

ЗА ЦЕ МІСТО БЮТЬСЯ РОСІЯНИ І ФІНІ. Фінський порт Віборг — що по шведським значить „місце посвяти", — зветься по фінськи Віпурі.

"СВОБОДА" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменный текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

НАЦІОНАЛЬНА, ЧИ СОЦІАЛЬНА
ПОЛІТИКА

(Дискусійна стаття до Всеукраїнського Конгресу,
надіслана з Європи).

ПРЕЗИДЕНТІВ ВИСЛАННИК У БЕРЛІНІ

Який вплив буде мати поїздка особистого висланика президента Рузвелта до Європи, котрим є підсекретар стейту Сомнер Велес, покищо ще не можна сказати. Можна це буде бачити аж тоді, як вона скінчиться, коли він вернеться до Америки й здасть з неї звіт президентові Рузвелтові.

Питання, яке найбільше цікавило американців від самого проголошення цієї тури, було те, як до Велеса поставиться німецький нацистичний уряд. До певної міри це зацікавлення було наївне, бо поза ним було припущення, якщо не бажання, що нацистичний уряд, котрий устами своїх головних речників часто покпивав собі грубо з американського уряду за його демократичні заяви й наставлення, використав цю візиту Велеса як нагоду на те, щоб ще раз показати Америці і її урядові від носа. Таке припущення було наївне тому, що німецький уряд тепер знаходиться в занепокоєній ситуації, щоб могли дозволити собі на того роду дівтацькі сцени.

Дійсність показала, що німецький уряд використав цю візиту в зовсім інший спосіб. Він дав Велесові нагоду стрітисся з цільними керівниками нацистичної політики, але не дав про ці стрічі офіційної вістки. Певні вісті були, очевидно півфіційні. Ці подали умови, на яких нацистичний уряд міг би погодитися на негайний мир со своїми ворогами. Півфіційний характер донесення про ці умови значить, що нацистичний уряд від них міг би відступити, або їх загострити, якби цього йому було треба.

Покищо німецький уряд хотів би мати поважні концесії від Англії не лише щодо колоній, але й щодо імперіальних доріг. Він хоче звороту німецьких колоній і „свободи на морю“. На суші Німеччина хотілаб мати признання німецької сфери впливів на Балкані, себто відсунути там впливи Англії й Франції, та признання німецької гегемонії над Чехією, Словаччиною, Польщею й Мадярщиною.

Подання цих домагань Німеччини може викликати природно реакцію в усіх згаданих краях. Однак німецький уряд, видно, вважав за потрібне наразитися навіть на це, щоб лише досягнути свої цілі деінде, а цею ціллю не могло бути що інше, як викликання певних вражень у середині краю. Німецький уряд видно хотів змалювати німецькому народові образ німецької потуги на випадок вигри. Він розумів добре, що, чути про Чехію, Мадярщину, Словаччину, німці переведуть ці абстрактні географічні поняття на конкретні річі, такі як: збіжжя, свині, вина.

Рівночасно з тим німецький уряд хотів викликати як у краю так і поза краєм враження, що Німеччина не є зовсім приперта війною до муру, коли вона може собі дозволити ставити величезні домагання до своїх ворогів. До певного ступня це для Німеччини корисне, однак і це обесічний меч: з одного боку воно скріплює „мораль“ німців, але з другого боку закріплює рішучість англійців і французів, а почасти й американців.

Гр. Климків.

ДОБРА ПОСАДА

(6)

Пообідавши, поїхали. Коли лісу вийшли в поле, Северко спитав, показуючи рукою:

— Що це за будинки?

— Не пізнаєте? Виж казали, що тому два тижні були там. То лопушинський двір. Саме до нього їдемо.

— Жартуйте! — сказав Северко сердито. — Лопушинський двір цілком не такий. В тім дворі я ніколи не був. Перший раз бачу його.

— Я так зараз погадав собі, коли ви казали, що вас в лопушинський двір прийняли на лісничого.

— Ви хочете мене здурити. Різете до Бог зна кого, щоби мене рясміяв.

— Ось там косять конюшину. Спитайте їх, що то за двір і чи лопушинський пан може

має ще який інший двір. Та кож спитайте, чи не чув хто, щоби лопушинський лісничий відходив.

Від косарів Северко довідався, що лісничий правду каже. Зачав угадувати, що таке сталося.

Вибачте, — каже, — що я занепокоїв вашу родину і вас турдив. Я вже домірковуся, від чого пішло те баламутство. До цього двора не поїду, бо то справді не той двір. Село далеко звідси?

— На що вам село? — спитав лісничий.

— Хочу наймати фіру, щоби мене завіз до залізниць.

— Я завезу вас.

— Як ваша ласка, то прощайте. Тільки, про нинішню мою

— Хотів би я знати, як до того прийшло, та коли вам прикро балакати про те, то вже не буду згадувати.

Іхали далі, балакаючи про різні речності, лише не про те, що молодого лісника привело в ті сторони. З тої розмови лісничий довідався, що Мазар хотів якнайскоріше дістати посаду лісничого.

Прийшовши до хати, Северко зараз взявся обчислювати свою касу і вислід порівняв з сальдом у своїй касовій книжці. Показалося, що в касі було забагато 17 корон і 20 центів.

— Саме так багато коштувала мене перша їзда до Лопушина! — погадав. — Хіба мені лише снилося, що я їздив і я в розкоди вписав те, чого не видав? Як я їздив дня 15. червня, то лист до Наталки вислав дня 16-го червня. Северко виймив рецесії. На рецесії виразна печатка з датою 15-го червня.

— Як я вислав лист 15-го, то того дня не міг бути в Лопушині!

Щоби до речі допевнитися, покликав до себе сестру і спитав:

— Чи ти затирила собі день 15-го червня, коли то мене цілий день не було вдома, бо з хати вийшов довіда, коли всі ще спали і вернувся вночі. Тоді ви всі вже спали?

— Тобі таке хіба снилося, — відповіла сестра. — Ти цілий місяць нікуди не виїздив. Ти вийав цоїною вчора, здуривши мене. Ти казав, що їдеш на посаду...

— Моя сонна вдача вже не одного прикрого збитка зробила мені в моїм житті, — сказав сумно похитуючи головою. — Та такого, якого зробила мені тому два тижні, я хіба вже не переживу? Що я тепер напишу мій Наталочці, що я їй напишу?

Сестра напирала на нього поти, поки не висповідався їй.

людства, перебувають поза межами партій, але нема нормальних людських істот, якби жили поза межами націй та етнографічних спільнот взагалі.

Внутрішні політичні відносини інших націй і держав не повинні нас обходити, коли ми не хочемо, щоб чужинці мішали до наших внутрішніх справ і порушували суверенітет нашої нації. Большевиизм на московській території є внутрішньою справою самих московинів. Поборюємо його на нашій землі як засіб московського поневолення і на міжнароднім терені як організацію, спрямовану проти незалежності нашої нації. Але будемо провадити боротьбу проти кожної Московщини, соціалістичної ліберальної, деніківської чи романовської, поки не визволимося з ярма московського імперіалізму, без огляду на його політичну форму.

Чи не є зрештою і в кожній іншій державі її політична організація лише засобом до здійснення її кожноточної національної мети? Становище різних держав у справі фінляндсько-московської війни дає дуже добру відповідь на це запитання. Проти московського дикунства в Фінляндії виступають тепер дуже гостро ті великодержави, які й пальцем не рушили, коли Московщина винищила в Україні в 1932—33 рр. голодом, розстрілами і засланнями сотки разів більше людей, ніж має спроможність нищити тепер повітряними бомбардуваннями у Фінляндії; але в нагороду за це московський уряд навіть прийняв до Ліги Націй. Ахцію тоїж самої Московщини підтримувано в Еспанії, в Китаю, проти Італії в етіопській війні і т. д. Але внутрішній політичний режім цих держав, що показує таку дивоглядну мінливість в своїй політиці проти Московщини, ані трохи не змінюється. А та обставина, що вони не зривають і тепер своїх дипломатичних зносин з Кремлем, доводить найкраще, що вони застерігають собі й надалі нічим необмежену можливість міняти свою політику.

Колиж це станеться, то советські бомби на безоборонній фінляндській місті обернуться зараз у грушкі, принаймні в пресі дотичних держав, і на Фінляндію звертатимуть стількіж уваги, як колись на виголожену Україну. Та сама метаморфоза, але у відворотнім напрямі сталася у деякій мірі і в Німеччині, де кілька місяців тому вважалося Московщину чумою, а тепер її використовують в цілях успішного продовження війни. Слушно, чи ні, буде незабаром видно. А разом з тим поліщується й цілковити можливість раптової зміни політики, для чого й протикомуністичний пакт існує, нечинно справді, далі. Але на внутрішню політичну

організацію Німеччини це не мало фактично ніякого впливу. Не змінилася ані трохи й фашизм від того, що Італія, дбаючи про свою власну національну мету, не змінила своєї попередньої політики ані супроти Німеччини, ані супроти Московщини, ані супроти західних великодержав, що перебувають у стані війни з Німеччиною і визнають „неутралність“ СССР.

На тлі цієї рішучої перемоги національної ідеї і національного ества в кожній державі над суспільно-політичним зріжнученням в її межах та над міжнароднім режімом на цілім просторі Евразії, а властиво і в цілім світі, виглядає як колотнеча божєвілних на місцях. Що справді може бути більш зрозумілим ніж те, що коли всі держави тепер оперті більш ніж колись на національній основі, то їй добути державну незалежність можна лише, сотворивши міцну основу об'єднаних національних сил. Ті українці, які гадають, що здобудуть незалежність батьківщини суспільно-політичною мімікрією, прикидаючись відповідно до потреб соціалістами чи фашистами, дуже помиляються. Вони можуть викликати цим що найбільше погорду чужинців до себе.

Щодо внутрішніх відносин самого українського громадянства, то суспільно-політичні переконання поодиноких осіб як угруповань повинні бути їх власною справою, яка на перешкоді до їх участі в загально українській акції визволення України з московського ярма стояти не може. Це розуміється не відноситься до комуністів, бо комунізм не є суспільною течією, а акцією мрсковського імперіалізму по за межами СССР. Наскільки політичність в своїй частині української еміграції в тій чи іншій державі обмежує можливість її участі в загально-українській акції, повинен знати провід дотичного відламку українського громадянства. Але ніяка частина української еміграції не має права вважати долу української нації з тою чи іншою державою чи їх угрупованням та закликати до цього всіх українців, бо доля української еміграції звична невіддільно з долею української нації, яка повинна мати можливість вільного рішення відповідно до того чи іншого розвитку світових подій.

Єдині мети, відносно якої ніде між українцями нема вже найменшого сумніву, являється вистарчальною основою для загально-української акції. Не повинно бути найменшого сумніву відносно незломного змагання українців мати власну незалежну державу і серед чужинців в ні одній з великодержав, незалежно від того, по яким боці стоїть вона

в цій війні. Отже можуть бути лише різниці в способах участі українців у різних державних у загально-українській акції, але не може бути різного ставлення до неї самої.

Однозначність національної ідеології та спільність національно-державної мети улекшують в значній мірі й фактичне розв'язання питання про воду в поодиноких державках, а в деякій мірі і загального. Гідність тут є властиво рівнозначною з чинністю, з можливістю розвинути найширшу діяльність. Отже перед усіма українськими організаціями стоїть вільне поле до змагання в найшляхетнішій національній розумінні цього слова, при яких участь кожної з них в провіді буде фактично залежати від розвитку її власних сил і засобів.

Організаційною засадою, яку треба і в найбільш рішучий спосіб підняти на Конгресі, може бути лиш об'єднання, національне об'єднання, до якого можуть входити як його органічні частини всі національні українські організації, об'єднання, що виключає в колі його чинності всі суспільно-політичні та світоглядні різниці, які полишаються приватними справами дотичних організацій.

К. Волинський.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

М. С., Ембридж, Па. — Ваші завжди правильні. Також уповні правильне є те, що коли би певні українські групи хотіли довідатися, чи українські націоналісти мали летунську школу в Пітсбургу, Па., то легко могли би переконатися, що такої школи там ніколи не було.

ОЛЕКСАНДЕР МИШУГА

МІСТЕЦЬ

— І —

ЛЮДИНА

Ця низка публіцистики, мистецтва, письменства, поетів і інших малює цікаву постать великого українського мистця і пречайну людину.

Багато ілюстрацій. Колірні репродукції портрету кисти арт. Миколи Івасюка. Окладника Миколи Бутковича.

ЦІНА 2 ДОЛЯРИ.

„СВОБОДА“

81-83 GRAND STREET,

P. O. BOX 346

JERSEY CITY, N. J.

Практична порада.

60-літній багач до приятеля: „Я маю охоту одружитися з тією двадцятипятилітньою дівчиною. Чи не думаєш, що вона скоріше згодилася би, як би я сказав їй, що маю тільки п'ятдесят років?“

„Зовсім навпаки, друже! Ти кажи їй, що тобі сімдесят п'ять років і що вже довго не потягнеш, а напевно згодиться на подружжя з тобою!“

БОМБАРДУВАННЯ ФІНСЬКОГО МІСТА.

НА РІЖНІ ТЕМИ

НІМЕЦЬКА ВТРАТА — НЕ ЛИШЕ ДЛЯ НІМЦІВ.

У Берліні помер Карл Мук, один з найбільших диригентів світу, головню творів німецько-го музики Вагнера.

Його смерть згадується в усіх просто американських газетах. Ріжні американські оркестри на вістку про його смерть влаштували відповідні жалобні демонстрації.

З загальної жалоби видно, що смерть великого артиста вважають втратою не лише для німецького народу, але для всього просто цивілізованого світу.

ПРИКРА ПРИГАДКА.

Жалоба американських газет і американських музичних установ тим більше замітна, що вістка про смерть Мука мусить принести їм прикрі спомини.

Цей Мук був колись диригентом Бостонської Симфонічної Оркестри, але підчас протинімецької гістерії, що розвинулася була в Америці по вступленні Злучених Держав до війни проти Німеччини, пішла проти Мука нагілка як прихильника Німеччини. Почали американські загорільці кричати: „Як можна американському патріоту слухати музику національного ворога Америки?“ Агітацію поведено так далеко, що Мука нарешті арештовано, й інтерв'ювано як чужинського агента й звільнено аж по замиренні. У кампанії проти Мука брали участь і люди з музичного світу, як директорка Нью-Йоркського Фільм-гармонічного Товариства, й визначні діячі на релігійному й політичному полі, як єпископ Менинг і колишній президент Теодор Рузвельт.

Нині Бостонська Симфонічна Оркестра на вістку про його смерть встає підчас концерту, щоб мовчанкою зазначити жалобу, а в багатьох американських книжках, у тому числі навіть шкільних підручниках, нагілка на Мука описана як приклад нерозумного поведіння народу, збожеволілого від воєнної агітації. Іншими словами, американці говорять про подію з сороком.

НА ДВА БОКИ.

Моглоб декому з нас здаватися, що ця подія відноситься лише до родовитих американців, а не до іммігрантів, у тому числі нас.

Здавалось би, що кожна іммігрантська група є заінтересована в тому, щоб представити Америці свою музичну культуру, і тому вона певно буде витати всякі заходи в тому напрямі.

Тимчасом справа мається трохи інакше. Неодна група займає виключно відрубне, себелюбне становище. Вона витає нагоду показати свою культуру, але ставить ріжні перешкоди, коли такі заходи робить інша група, головню робить інша група, головню група, що походить з народу, з котрим її нарід в Європі ворогує. Словом, поводитися так, як поводитися родовиті американці супроти Мука.

НЕКУЛЬТУРНІСТЬ МАСКОВАНА КУЛЬТУРНІСТЬ.

Свого часу один відомий американський критик гостримі словами таврував іммігрантські групи за те, що вони не піддержують музики інших іммігрантських груп.

Він звертав їм увагу, що в Європі кожна культурна людина ходить на всі великі опери світу, без огляду на те, якої нації були її композитори, а тимчасом в Америці москалі ходять лише тоді до опери, як там співав Шаліпін, а еспанці, як там співала Люкrecія Бопі, а італійці на Каруса чи Галі Курчі.

Він звертав їм увагу на те, що такою політикою вони всі

підживляють загальну музичну культуру Америки й доводять до того, що остаточно серед загального обидніння збідніє й музична культура кожної іммігрантської групи. Він давав до зрозуміння, що коли котра іммігрантська група закликає американців слухати її музичну продукцію як добру, то вона сама мусить у такий самий спосіб поводитися супроти музичної продукції інших груп, хочби навіть своїх національних ворогів. Нарід, котрий домагається, щоб його музику цинили на основі доброти, а чужу музику на основі її походження, є некультурним народом і тому його культура не заслугоує на увагу широкого світу.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Річниця тов. ім. Мазепи, молодечого відділу У. Н. С.

Цього місяця минає п'ять років, як зорганізовано перший молодечий відділ у місті Дітройті, на західній стороні. Йому надано число 183, а молоді члени прибрали назвице нашого великого гетьмана Івана Мазепи. Коли не помиляюся, то це був перший молодечий відділ У. Н. Союзу в західних стейтах.

Не слід тут розводитися над діяльністю нашого відділу впродовж тих 5-тих років. Але не від речі буде сказати, що товариство назагал являється досить активним і бере живу участь у народній роботі. Товариство начисляє цього місяця 96 членів, як також є одно з чотирьох відділів У. Н. С., що стали основниками українського Народного Дому в Дітройті і має своїх трьох представників у заряді У. Н. Дому, а два займають позиції рекордового і фінансового секретаря та працюють разом з іншими урядниками.

Члени тов. ім. Мазепи поставили відсвяткувати свою річницю скромним бенкетом. Вони не старались робити широкого оголошення, але рішили відсвяткувати його в першій мірі за своїми родичами й іншими членами У. Н. Союзу, що звольте прийти і разом поділитися святочним настроєм.

Тому, що не було розіслано особистих запрошень, звертаємось отсею дорогою до шановних урядників поодиноких відділів, як і до всього членства, щоб були такі добрі і прийшли та разом відсвяткували з членами товариства їх п'яту річницю і додали більшого духа молодим членам до народної праці.

Союзовці! Відгукніться щиро і по братньому, як кожному союзовцеві лиццю. Прийдіть на цей ювілейний бенкет. Зрозумійте, що ваша присутність додасть цим молодим членам більше охоти до праці, бо вони побачать, що мають попертя в першу міру в своїх родичів і інших старших членів такої славної організації, як наш Батько Союз.

Всім дуже добре відомий факт, скільки то вже нашої молоді пропало в чужій морі, тому не опускайте хоч вже тої, що заявили охотно продовжати вашу роботу. Бо в тій критичній годині для українського народу нам треба берегти всі наші дорогі скарби, а наша молодь — це наш найдорожчий скарб. Це наша будучність. Отже всі докажімо нашій молоді, що ми свідомі українці та щирі союзовці і прибудемо численно на бенкет тов. ім. Мазепи цієї суботи до Українського Народного Дому при вул. Мартин.

Вірю, що сповните свій обов'язок.

І. В. Іванчук, секретар.

РОВЕН, КАНАДА.

Організаційні збори.

В неділю, 25-го лютого ц. р., загостив у нашу майнерську околицю давно очиданий організатор У. Н. Союзу, гром. Іван Баер, і того дня в нашій домівці дав виклад на тему „Історія Української імміграції на американський континент“ як також „Історія Українського Народного Союзу“. З викладу п. Баера українці в Норанді і Ровені довідалися багато про найсильнішу і найбільшу українську фінансову інституцію — У. Н. Союз.

Українці в Норанді і Ровені чуються дуже горді з того, що мали нагоду витати в себе організатора У. Н. Союзу на Канаду, котрий у півторогодинний виклад яскраво представив слухачам злі і добрі сторони українських іммігрантів, початки і будову української міліонової інституції У. Н. Союзу, як теж про українське положення наших братів і сестер на західних українських землях.

Коли хто слухав промови гром. Баера, його щирі вискази, його любов до української справи, то важко йому було вірити, що ті слова виходять з уст людини, котра не бачила рідної землі, але вихована і роджена в Канаді. Його запал до українства, його логічні аргументи і загалом цілий виклад такий річевий і чистий від усяких накидів, що одушевив всіх прихвних, від найстаршого до найменшого.

Після викладу вписалося коло трицять членів, створюючи четвертий з черги відділ У. Н. Союзу в північній Онтарії і Квебеку. До заряду нашого новоствореного відділу ввійшли отсі особи: голова Степан Корчовський, секретар — Андрій Гренюк, касієр — Петро Ковалишин. Ми твердо віримо, що цей відділ з часом стане один із найміцніших відділів У. Н. Союзу на далекій півночі Канади.

Щодо промови п. Баера, то думаю, що буде на місці навести бодай кілька важних слів з неї:

„Спеціально ви, українські стрільці, до котрих сьогодні маю приємність говорити, дуже часто не оціняєте як слід свою українську місіюну роботу тут на чужій землі. Ви, повоенні іммігранти, котрі на рідній землі проливали кров в обороні української ідеології, коли приїхали до Канади, то застали необроблений матеріял. І так, як ви були здібні українські герої на рідній землі, так взялися до народної праці, приїхавши тут. Декотрі без праці і без цента продовжали на чужій землі ту святую місію, за котру діди і прадиди проливали кров. І ви, а ніхто інший, надали нам, родженим тут, у Канаді, дійсний український світогляд, котрий глибоко вкоринився в наших серцях і з часом ми відчули, так як і ви відчуваєте, біль гноблення наших братів і сестер на рідній землі. За це вам,

стрільцям, належить честь і слава, що, приїхавши сюди, розбудили і зміцнили українську кров, роджену на чужій землі, і зробили нас пробоевиками української національної святої ідеології“.

Стрільці, чуючи такі золоті вискази від канадійського родимця, добувають здійснення їхніх мрій і доперва дізнаються, що їх кільканацять-літня праця на чужій землі не пішла на дармо.

Думаю, що місцевість, де живуть українці, і до котрих гром. Баер з часом заїде з своїми цінними викладами, скористають багато не лише матеріально, але й морально. На цим місці українці з Ровен-Норанда складають щирю подяку гром. Баєрові, як і голловому урядові У. Н. Союзу за гостину дорого гостя — організатора, та його цінні слова.

Степан Корчовський.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВІСТІ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

Підписаний одержав деякі листи, в яких пишеться протеперішні відносини в занятих більшовиками західно-українських землях.

В листі з Львова, з 2. жовтня 1939, який одержано 1. березня 6. р., читаємо між іншим таке:

„Хоч кругом нас падали від тонових бомб і гарматних стрілен домів, вбиваючи тисячі людей, то ми якось урятувалися. Понайбільше днювали і ночували в пивниці, і то часто в холоді і голоді, бо не було де і за що дістати поживи. З приходом радянської армії настав спокій. Тепер приходять усе до нормального життя. Львів став червоним і українським. Розпорядження і радіо майже українською мовою, тоді, коли за польських часів усе було по польськи. Покищо для всіх мешканців виходить у Львові один щоденник, „Вільна Україна“. Думаю, що цей щоденник і Ви дістаєте, звідки докладніше довідаєтесь про хід нового життя в Західній Україні. Тому й сам не пишу багато. Про страшне знищення, спалення наших сіл, вимордування маси селян польськими жандармами, бандами і військом, там теж певно знаєте з преси. „Вільна Україна“ описує це докладно і вірно“.

Лист з Німеччини, з 3. лю-

ВЯЧЕСЛАВ БУДИНОВСЬКИЙ НЕ ВБЮ ЙОГО

Запропонові наїшли на шляху трупа. Поховали, вони пішли шукати вимовників. Нагнали москалів, вони мають розгадати: чи це вони вбили? Як вони, що з ними зробити?

Читаючи це оповідання, дізнаєтесь багато про життя й ювання козаків.

ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.

Замовляйте: „СВОБОДА“ 81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

З ОДНОГО КІНЦЯ СВІТУ НА ДРУГИЙ.

Англійський жовнір, родом з Нової Зеландії, користає за служби в Єгипті, щоб відбутися подорож на верблюдах і оглянути піраміди.

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬО ЙОРКУ запрошує всі організації і цілу громаду на

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В ЧЕСТЬ НАШОГО НАЙБІЛЬШОГО ПОЕТА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, 10. БЕРЕЗНЯ (MARCH 10, 1940)

В CARPATHIA HALL, 217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок у годині 7:30 вечером. Вступ 75 і 50 центів.

В Програмі входять: промови: д-р Л. Мишуги, інж. Вол. Семенни; Український Хор Церкви св. Юрія, під проводом пана Т. Онуфрика; сольоспівні п. Ординського і панни Степанії Тураш; деклямація п. О. Труш.

З тої нагоди відправляється панакхиди по церквах у годині 10. зраня. Просіться Товариства взяти зорганізовану участь з прапорами на панакхидях. Громадяни! Прийдіть усі, як один, щоб виконати волю Заповіту:

І мене в сім'ї великій, В сім'ї вольній, новій, Не забудьте помянути Не злим тихим словом.

того, від цієї самої особи, подає таке:

„Тут я з родиною приїхав разом з німцями, яких, як Вам відомо, Німеччина переселює з Західної України і Білоруси. З цими німецькими транспортами теж переїздить коло 50% українців, переважно інтелігенція, духовенство, націоналісти і всі, що ліпше мають ся. Дістаються сюди люди ріжними способами, щоб рятуватися з життям, утекти від всевладної руки ГПУ. Тисячі наших людей передерлися через границю нелегально. Масу інтелігенції внарештеновано. Д-ра Старосольського іменували професором університету Івана Франка і рівночасно арештували. Д-ра Новодворського і Г. Новака в Коломиї та багато інших радикалів теж арештовано. Дехто з інтелігенції ще остався на волі, але вони непевні за своє завтра.“

„Загально положення таке: Народне, культурне, економічне життя загло. Львів зовсім опустів. Блаватні склепи, мануфактура перестали існувати. Споживчі склепи ніби є. Народна Торговля побільшила свої склепи у Львові до 200 філій, але ті склепи порожні, за лядами не українці. В них можна заледви дістати цибулю, сірники, хліб раз на день і раз на тиждень кілька дека цукру. Як що десь можна дістати, то там треба стояти годинами, а то й днями в „черзі“, т. є. в хвості, поки дістанеться якусь річ першої потреби. Темою дня, від найвищих до найнижчих, це є, де хто дістав ¼ кг. цукру, як довго стояв „в огоньках“. Карколомні ціни! Перед відїздом кілька масла коштувало 80 злотих (\$1.00—5.25 зл.), солони на 40 зл., гуска 70 зл. Найгірше це, що навіть за таку високу ціну цих річей не можна дістати. Ринки стали пусті. Одначе червоноарміїці потішають людей, що це все ще не є зовсім зле, поки ще не вилізуть палентаються пси і коти, поки їх люди не поїли. Це в їх очах доказ, що в нас є що їсти. Все населення живе в якомусь страхі, невдоволенні. Тут і там це все доводить людей до бунту і повстання, але військо це зараз здушує. По повстанні кількатор селян

УВАГА! БОСТОН І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ, ТОВАРИСТВ РІДНОЇ ШКОЛИ І ЦЕРКОВНОГО УКР. ХОРУ.

Відбудеться

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

в 126. річницю уродин кобзаря України ТАРАСА ГРИГОРІЄВИЧА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, 10. БЕРЕЗНЯ 1940, у ЦЕРКОВНИЙ САЛІ.

Святочну промову виголосить гром. МИКОЛА ДАВИСКИБА. Початок у 4. год. пополудні. Вступ 25 центів.

Запрошуємо до участі в святі всіх ширих українців. Цікаве питання: чи голосовні патріоти будуть відпочивати вдома? А може?.. Може опам'ятаються „діти юродиві“!... „Не забудьте помянути не злим тихим словом!“

Комітет.

ПОЗІР — РОЧЕСТЕР, Н. Й.

ЗАХОДОМ ХОРУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ Т. ШЕВЧЕНКА

В СУБОТУ, 9. БЕРЕЗНЯ (MARCH 9, 1940)

в УКР. НАР. ДОМІ в ГОДИНІ 8. ВВЕЧІР.

ПРОГРАМА СВЯТА відбудеться в такий порядок: вступне слово панни К. Федків; виступ Хору під проводом С. Дорофєй; святочний реферат виголосить панна Анна Задорожна; сольові точки: А. Парута, І. Петрів; сольо пано О. Братусь; гармоній А. Філічук; деклямації: М. Демнар, М. А. Гуранська, М. Кузарич, Е. Гавриліс; живий образ: І. Сверида, С. Сидор.

Шановні Громадяни! Просіться вас прибути на це згадане свято святочно.

Заряд Хору.

ПОЗІР! — КОНЕКТИКОТ, МАСАЧУСЕТС, РОД АЙЛЕНД!

В НЕДІЛЮ, 10. БЕРЕЗНЯ (MARCH 10, 1940)

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДЕЧОЇ СТЕПТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ Т. ШЕВЧЕНКА

у HARTFORD PUBLIC HIGH SCHOOL AUDITORIUM BROAD STREET, HARTFORD, CONN.

у годині 3:30 пополудні.

Більше як 150 учасників, 4 хори, Живий Образ, вокальні і музичні сольо, промови в англійській і українській мовах.

Позір! Не омийте нагоди! Прийдіть всі! Позір!

йдуть невинно на розстріл і видавництва перестали існувати. На місце кільканацятьох українських видавництв більшовики видають часопис „Вільна Україна“, всього на дві сторінки. Духовенство вважають за контрреволюційне. Був місії у Львові закрито. А був одні з кількох, що продовжував працю до останку. На Волині майже всі місієнні робітники поарештовані, переважно ті, що там були арештовані польською владою“.

В. Кузів, Ньюарк, Н. Дж.

НЬО ЙОРК, Н. Й. КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ НЬО ЙОРК, Н. Й.

Суботу, 30. БЕРЕЗНЯ (MARCH 30, 1940), В 7:30 ВЕЧЕРОМ

ДО ГАЛІ СТОЙВЕЗАН ГАЙСКУЛ, на 15 вул., між 2 і 1-ою венею в НЬО ЙОРКУ,

МАСОВІ СОЮЗОВІ ЗБОРИ

Програма нарад: 1) Короткі звіти представників усіх відділів про внутрішній стан кожного відділу зокрема (згідно з листом висланим від Комітету до всіх відділів). 2) Реферати членів Головної Екзекутиви У. Н. Союзу. 3) Запити і внески.

На ті збори закликаємо усе членство У. Н. Союзу з Нью Йорку й околиці, також прихильників. Зокрема закликаємо урядників і членів таких наших відділів: 5, 46, 66, 69, 117, 130, 184, 194, 204, 210, 215, 298, 361, 397, 417, 423, 435.

Союзовці! Згадайте масові збори мають за завдання оживити союзний рух серед нашого членства і розпочати широку акцію за приєднання нових членів до нашої організації. Вони мають також за завдання висвітлити чимало наших внутрішньо-організаційних справ, що з бігом часу звичайно нагромаджуються по відділах. Тому щераз закликаємо всіх до участі. Ті, що не мають жадних запитів щодо праці У. Н. Союзу, вийдуть з тих зборів ще більше скріплені на душі. Ті, що мають якісь сумніви, або запити, дістануть нагоду від голлових урядників ті свої сумніви висвітлити.

ЗА КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ:

Е. ЛЯХОВИЧ, голова; П. КУЧМА, секр.; І. ГАЛИЧИН, кас.; І. ГУЗАР, голловий радий У.Н.С.

РІЧНІ ЗБОРИ
УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО СТЕЙТОВОГО ОРГ.
В НЬО ДЖЕРЗІ ВІДБУДУТЬСЯ
В СУБОТУ, 9. БЕРЕЗНЯ (MARCH 9, 1940)
В УКР. ПРАВ. ЦЕРК. ГАЛІ, 47 HORE AVE., PASSAIC, N. J.
у год. 7:30 вечір.
Проситися делегатів усіх укр. національних організацій стейту Нью Джерзі прибути на ці збори.
ЗА УРЯД: В. Букати, предс.; О. Онішук, секр.

УВАГА! В АЛЕНТАВН, ПА, І ОКОЛИЦІ! НОВИНА
ЗАХОДОМ СПІВАЦЬКОГО АМАТОР. ТОВАРИСТВА
при Українській Православній Церкві в Алентавн, Па.
ВІДІГРАЄТЬСЯ ПРЕДСТАВЛЕННЯ
„ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ“
— або —
„ВОЗЬНИЙ ОЖЕНИВСЯ“
Комедія в 3 діях з співами і танцями.
Ця штука є продовження „НАТАДКИ ПОЛТАВКИ“
В НЕДІЛЮ, 10. БЕРЕЗНЯ (MARCH 10, 1940)
В ГАЛІ „УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ“, 803 N. FRONT ST.
Початок точно в годині 8. вечір.
Вступ для дорослих 35 центів, для дітей 15 центів.
Хочете гарно й весело провести вечір, придіть
на це представлення та кличте ще своїх знайомих. За
певне задоволення ручить.
Заряд Української Громади в Алентавн, Па.

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦІ!
ЗАХОДОМ ТЕАТРАЛЬНОГО ГУРТКА
при Українській Православній Громаді
ВІДІГРАЄТЬСЯ ПРЕДСТАВЛЕННЯ
„БРАТ НА БРАТА“
драма в 4 діях О. Лугового.
В НЕДІЛЮ, 10. БЕРЕЗНЯ (MARCH 10, 1940)
В ПАРОХІАЛЬНІЙ ГАЛІ,
334 EAST 14th STREET, NEW YORK CITY.
ПО ВИСТАВІ ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ
Початок 6:30 вечір. Вступ 40 центів.
Громадяни-українці! Приходьте численно з родинами та з знайомими на це гарне представлення, а певно не пожалуйте! За повне задоволення та за гарну забаву ручить. Комітет.

УВАГА! ШАНОВНІ ГРОМАДЯНИ! УВАГА!
В НЕДІЛЮ, ДНІ 10. БЕРЕЗНЯ (MARCH 10, 1940)
в Укр. Народ. Домі, 481 Філіп вул., Джерзі Сіті, Н. Дж. відбудуться
ВІДЧИТ П. СОТ. Л. КЛИМЕНКА
Пан Сот. Л. Клименко приїхав на дніх з рідних земель, як Обласний Командант Карп. Січ. Брав активну участь у будові Карпатської України, як також в її обороні перед мадярською навалю.
Кожному буде цікаво почути з уст очевидця, про всі події від початку аж до упадку Карпатської України. Віримо, що всі як один прибудемо на цей відчит, та своєю масовою присутністю докажемо, що не байдужа нам доля рідного краю.
Відчит почнеться точно в 2. год. попол., тому, що вечірним таким відчит відбудеться в другій місячності. Просимо прийти точно на означений час.
2. Сотня Орг. Ч. С. в Джерзі Сіті, Н. Дж.

СТЕМФОРД, КОНН., І ОКОЛИЦІ!
НА ЗАПРОШЕННЯ УКР. ОРГАНІЗАЦІЇ МІСТА СТЕМФОРДУ
УКР. ДРАМАТИЧНИЙ ГУРТОК З БРОНКС, Н. Й.
відіграє веселу й захоплюючу комедію на 5 дій п. н.:
„СКУПАР“
В СУБОТУ, 9. БЕРЕЗНЯ (MARCH 9, 1940)
В CASINO HALL, 14 SUBURBAN AVENUE.
Початок у 7:30 вечір. Комітет.

ЗБОРИ ВІДПІЛИВ У. Н. СОЮЗУ

БРУКЛІН, Н. Й. Квартальні збори Тов. ім. Запорозька Січ. від. 325, відбудуться в суботу 9. березня, в.р. Проситися всіх членів, щоб прийшли на збори, бо не бачимо справ до подолання, як також, щоб вирішити свої вкладки до Тов. і У. Н. Союзу, бо підлягають на суспенду. Збори відбудуться в У. Н. Домі в 8. годині вечір. Неприсутні члени на зборах, будуть трактуватися після параграфів статуту. Проситися привести своїх приятелів і синів тай вписати до Тов. і У. Н. Союзу, пожеже всі нові члени не платять вступного. Занятайте секретаря. — І. Малик, пр.; В. Троць, кас.; П. Малицький, секр.

БОСТОН, МАСС. Місячні збори Тов. ім. Батена Конюванди, від. 238, відбудуться в неділю 10. березня, в церковній галі, зарп. по відправі. Проситися всіх членів і членінь, молодих і старших, щоб численно-відійшли, бо важкі справи до подолання. Кожний член повинен знати, що це не передконвенційний рік, що в цім році треба, щоб кожен член приєднав бодай по одному члену до свого відділу, а це дуже важка справа: лише тридцять послав масові піти до своїх факультетів та знайомих і розповісти їм про Союз; коли вони дізнаються про ті добродієства, якими Союз наділяє своїх членів, то ми віримо, що кожен впишеться. Тож до праці! — Н. Давискоба, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Сестринства Родж. Преса. Богородиці, від. 36, відбудуться в неділю 10. березня, в галі церковній. Початок у годині 2. точно. Проситися членів, які виступають на означений час, бо маємо важкі справи до вирішення. Приналежність членів, які догнуті, щоб прийшли на збори й заклали свої вкладки, збори не закладали по більшій сумі. Тож просимо нас, членів, прихилити до збори й привести до собою кожна нову членку. Ми їх радо приймемо і записемо до Союзу і Сестринства. Котра приведе, отримає нагороду за приєднання. — Марія Гойсак, предс.; Анастасія Гриняк, кас.; Марія Ходак, секр.

АМБРИДЖ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 276, повідомляє всіх членів, щоб прибули на мітинг 10. березня. На цей мітинг обов'язаний кожний член явитися, бо є важка справа до подолання. Тут прибуде один з головних урядів У. Н. Союзу. Хто не явиться на цей мітинг буде караний одним доларом. — Михайло Гриневич, предс.; Михайло Фук, секр.-кас.

ФРЕНКФОРД, ПА. Місячні збори Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 268, відбудуться в неділю 10. березня, в годині 2. пополудні, в домі У. А. Горжан, 2171 Велесінс вул. Проситися всіх членів прибути на збори. Маємо важкі справи до подолання. Логічним членам пригадуємо, щоб вирішили свої залежності. Проситися членів не забувати про нових членів до У. Н. Союзу. Своємий свій обов'язок. — М. Андрия, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

ОТРУВІСЯ ПОЧТМАЙСТЕР

В дорозі до Едмонтону, їдучи троком з своїм знайомим, отруївся 7 лютого трутиною на суслики почтар з Гілард, Франко Бандура. Його привезено до Едмонтону і тут відблася секція його тіла. В слідстві стверджено, що Бандура поповнив самогубство. Покійний числив 39 років життя, був поляком з Гадичини і полишив жінку, дві доньки і сина. Говорять, що причиною самогубства були якісь грошові неправильності у веденні почти й що саме недавно почтові інспектори перевірили слідство в справі браку почти на почті грошей. Його тіллі останки перевезено опісля до Гілард і поховано на місцевім кладовищі.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У Ньюарку, Н. Дж., помер у середу, 6. березня, член Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 488. У. Н. Союзу.
ВАСИЛЬ ВОРОВЕЦЬ.
Мав 55 літ при смерті.
Походив з Рогатина, Галичини, Україна. Був в Америці 35 літ.
Був фін. секретарем Товариства через 8 літ, а рекорд. секретарем 6 літ.
Польова жону Софію й дочку Стефанію.
Похорон відбудеться в суботу, 9. березня, в 171 Гісайд Еве. до Укр. Кат. Церкви на Мортон ул.
Вічна йому пам'ять!
О. Будник, секр.

У четвер, 7. березня, помер у Джерсі Геспітал у Перт Амбой, Н. Дж., довголітній член Тов. Запорозької Січ, від. 153. У. Н. Союзу.
ДМИТРО ТАРНІВСЬКИЙ.
Покійний родився в селі Дубинів, повіт Рогатин. Прожив 45 літ.
Похорон відбудеться в домі жадон, 685 State St., Perth Amboy, до української кат. церкви, в суботу, 9. березня, в годині 9. рано.
Проситися всіх членів тов. Запорозької Січ, щоб обов'язково прийшли на збори в п'ятницю вечір, 8. березня 1940.

ХТО МАС, ДІСТАЄЩЕ БІЛЬШЕ

При розслідуванні спадку по князю Алексію Млівані, бувшому чоловікові панни Барбари Готтон, що одідичила мільони Вулворта, признано що спадщини 75,000 доларів цій міліонерці.

ВОЛОДИМИР КОРОЛЕНКО
СЕРЕД ЛИХИХ ЛЮДЕЙ

У цьому оповіданні великий письменник українського роду малює життя в дрібному містечку Правобережної України з типичними ворожнечами між лисими панським замком і місцевістю уніятської каплицею, з його потіхами за злочинами людей. Хлопчик, якого іде місце прозивало волоцюгою, викриває предивні речі в закляну уніятську каплицю й в старому замку.

ЦІНА 45 ЦЕНТІВ.
„СВОБОДА“
81-83 GRAND STREET,
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

СНАЙП 217 E. 6ST. NEW YORK
В СУБОТУ, 9. БЕРЕЗНЯ
(SAT., MARCH 9, 1940)
НА 8. ПОД. ВВЕРН
закликаємо молоді і старших на
ЗАПУСТНИЙ БАЛЬ
ЗА ВСТУПОМ 25 ЦЕНТІВ.
Замітка: Садя Народного Дому в Нью Йорку містить 500 осіб до танцю. Ану, що то сталося би, колиб раз у місяці прийшли ньюйорські українці забавитися в українській салі, а не витирати чужі кути? Гей, громадяни й Громадяни! Просимо підтримати Український Народний Ім.
Управа Українського Народного Дому в Нью Йорку.

УКРАЇНЦІ В НЬОАРКУ І ОКОЛИЦІ!
ВЕЛИКИЙ ЗАПУСТНИЙ БАЛЬ
— який відбудеться —
В СУБОТУ, 9. БЕРЕЗНЯ (MARCH 9, 1940)
в УКРАЇНСЬКОМУ ЦЕНТРАЛІ,
180 WILLIAM STREET, NEWARK, N. J.
Початок у годині 7. вечір. Вступ 40 центів.
Знаменита оркестра В. Романишина. Комітет.

НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА
— планшове —
ЗАПУСТИ-БЕНКЕТ-ТАНЦІ
В НЕДІЛЮ, 10. БЕРЕЗНЯ (MARCH 10, 1940)
В УКР. ПРАВОСЛ. ГАЛІ, 675 SO. 19th STREET, NEWARK, N. J.
Початок спільної вечери в 5. год. вечір. Триватиме до год. 8. ВІДТАК ТАНЦІ ДО ПІЗНА ВНОЧІ.
В часі Бенкету будуть промови на різні інтересні теми. Будуть промовляти свої й чужі запрошені гості-бесідники. До танців буде грати добрий музикант. Вступ на галю вільний.
Комітет закликає приготувати, щоб усіх гостей на бенкеті як злого задовольнити. Тому отримуватимемо всіх місцевих і ньюйорських громадян прибути та весело спільно-родиною забавитися. Комітет.

ЗАПУСТНИЙ БАЛЬ У БАЙОН, Н. ДЖ.
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛ. ПАРОХІЯ СВ. СОФІЇ В БАЙОН, Н. ДЖ.
— планшове —
ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 9. БЕРЕЗНЯ (MARCH 9, 1940)
В УКР. НАРОД. ДОМІ, 35 WEST 19th STREET, BAYONNE, N. J.
Початок у годині 7. вечір. — Вступ 35 центів.
На цей баль запрошуватимемо все громадянство з Байону й околиці. За добру забаву ручить. Комітет.

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЬО ЙОРКУ І ІНШИХ СТЕЙТІВ! УВАГА!
ПРИ НАГОДІ ВІДВІДИН НЬО ЙОРКУ
не забудьте завітати до УКР. РЕСТАВРАЦІЇ під назв.:
„LUCKY OPEN KITCHEN“
33 THIRD AVE. (3), між 9. і 10. вулицею,
NEW YORK CITY
Там можна дістати по приступних цінах смачні стародавні, як різном американські страви. Ми певні, що Вас задовольнить, як цього певні ті сотки й сотні ньюйорських українців і американців, котрі вже щодня заходять до нашої Реставрації.
За добрий харч і обслуговує браття І. А. ГЕЛЕТІЯ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. НИЩІТЬ ПО НАЙНОВІШІЙ МІНІНІК КНИЖОК.

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ
ВІДОВА мусить продати „КОФІ ПАТ“ (Coffee Pot). Великий скел. 520 реп. Відповідний бізнес, 6 діл у тижні. Продається дешево. Згодитися до:
J. TANSKI,
17 St. Marks Place, New York City.

НАЙДУТЬ ПОСАДУ
Українська Гр.Католицька Церква в McAdoo, Pa., пошукує ДЯКОУЧИТЕЛЯ. Має знати читати школу, приготувати концерти й провадити хор. Може зайняти посаду від 1. квітня 1940. Голоситися до:
JOHN NESTRAN,
537 S. Hancock St., McAdoo, Pa.

ШУКАЮТЬ ОСІБ
Пошукує сина МИХАЙЛА ПОТОЧНИКА, років 29, що уродився у Скрантоні і мешкав з батьком, а сім років тому виїхав в ньюйорський стейт і з того часу не давав про себе вістки. Хто знає би про нього, або він сам, проситися дати вістку на адресу батька: Michael Potochniak, 145 Meridian St., Scranton, Pa. Нагорода за інформацію. 57.

УВАГА ФІЛІДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦІ
ІВАН ГАСИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Похорони по ціні так низькій як \$150.
Модерна обстановка. Обслуга чесна й шира. Через телефон чи немовби сусілами

Office Address:
JOHN HASYN
Undertaker & Embalmer
3948 N. SMEDLEY STREET,
SAGAMORE 3563 PHILA., PENNA.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць як далеко поза Ньюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга шира і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по ціні так низькій як \$150.
Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 6th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRAMERCY 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В БРОНКС, БРОКЛІН, НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

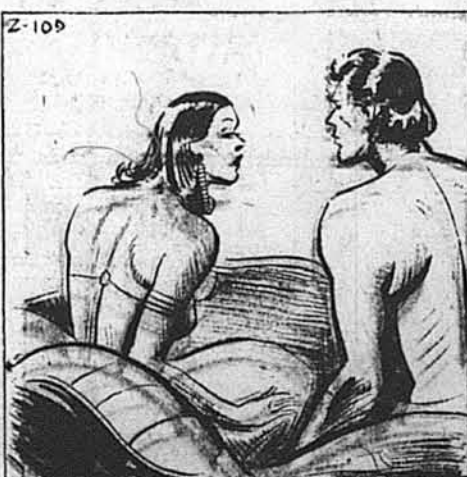
ТАРЗАН І ВОГНІ ТОРУ

Агті вже тепер була певна, що не дасться переконати Тараана шляхом доброго способу, щоб він станув подругом її. Залишилася ще й надія наклонити його до того силою, застрашуванням. „Мунго напевно вбе тебе, коли ти змиряєш з ним свою силу. Ти лежатимеш закривавлений у поросі. Чи ти волієш це ніж життя?“

Тарзан хвилину думав, а далі запитав: „Ти певна, що твій Мунго вбе мене?“. „Я певна того. Я знаю, що й ти мавеш силу за десять чоловіків. Але Мунго це така сила, про яку мало хто собі уявляє. Я банила, як він руками дупив страших звірів. В нього сили за двадцять чоловіків. Він певно вбе тебе.“

„Хай буде, що буде“, завважив Тарзан і зісід з сидла. Після тої розмови він подався назад до копальні жемчугів. Його надії на визволення не були великі. Все тепер залежало від того, чи вдасться йому викликати повстання. Тепер заговорив до нього Калюк, з яким він мав попереднього дня розмову:

„Невільникам подобався плян. Вони вже тепер хочуть повстання. Треба конче щось скоро починати, бо їх терпець рветься. Крім того що дня нас стає менше... Та понадує завтра будуть відбуватися спортивні грици на арені і багатьох знає Агті вибере на жир львям. Треба поспішати, Тараані!“